

Osoba niepełnosprawna w pracy - wsparcie pracodawców

(źródło: www.ebifron.pfron.org.pl)

Podstawowe formy wsparcia pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne, finansowane ze środków PFRON (art. 26, 26a-e i 41 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych):

- przystosowanie i adaptacja stanowisk pracy osób niepełnosprawnych,
- wyposażenie stanowisk pracy,
- dofinansowanie do wynagrodzeń zatrudnionych osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie asystentów w miejscu pracy,
- dofinansowanie kosztów szkoleń niepełnosprawnych pracowników.

Większość z tych form realizowana jest przez samorząd powiatowy.

Zwrot pracodawcom kosztów przystosowania i adaptacji stanowisk pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych (art. 26 ustawy o rehabilitacji)

Realizator zadania: starosta.

Pracodawca, który przez okres co najmniej 36 miesięcy zatrudni osoby niepełnosprawne może otrzymać, na wniosek, ze środków Funduszu zwrot kosztów:

- adaptacji pomieszczeń zakładu pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych, w szczególności poniesionych w związku z przystosowaniem tworzonych lub istniejących stanowisk pracy dla tych osób, stosownie do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności,
- adaptacji lub nabycia urządzeń ułatwiających osobie niepełnosprawnej wykonywanie pracy lub funkcjonowanie w zakładzie pracy,
- zakupu i autoryzacji oprogramowania na użytek pracowników niepełnosprawnych oraz urządzeń technologii wspomagających lub przystosowanych do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności,
- rozpoznania przez służby medycyny pracy wymienionych wyżej potrzeb.

Zwrot kosztów dotyczy osób niepełnosprawnych:

- bezrobotnych lub poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu, skierowanych do pracy przez powiatowy urząd pracy,
- pozostających w zatrudnieniu u pracodawcy występującego o zwrot kosztów, jeżeli niepełnosprawność tych osób powstała w okresie zatrudnienia u tego pracodawcy, z wyjątkiem przypadków, gdy przyczyną powstania niepełnosprawności było zawinione przez pracodawcę lub przez pracownika naruszenie przepisów, w tym przepisów prawa pracy.

Maksymalna wysokość pomocy finansowej ze środków PFRON nie może przekraczać dwudziestokrotnego przeciętnego wynagrodzenia za każde przystosowane stanowisko pracy osoby niepełnosprawnej.

Zwrotu kosztów dokonuje starosta na warunkach i w wysokości określonych umową zawartą z pracodawcą, z tym że:

- *zwrotowi nie podlegają koszty poniesione przez pracodawcę przed dniem podpisania umowy,*
- *kwota zwrotu kosztów poniesionych w związku z rozpoznaniem potrzeb osób niepełnosprawnych nie może przekraczać 15% kosztów związanych z przystosowaniem tworzonych lub istniejących stanowisk pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych.*

Umowy z pracodawcą, którym jest starosta, zawiera Prezes Zarządu Funduszu.

Warunkiem zwrotu kosztów jest uzyskanie pozytywnej opinii Państwowej Inspekcji Pracy o przystosowanym stanowisku pracy, wydanej na wniosek starosty.

Szczegółowe zasady udzielania pomocy zawarte są w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 marca 2011 r. w sprawie zwrotu dodatkowych kosztów związanych z zatrudnianiem pracowników niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 62, poz. 316).

Wyposażenie - zwrot pracodawcom kosztów wyposażenia stanowisk pracy

(art. 26e ustawy o rehabilitacji)

Realizator zadania: starosta.

Pracodawca, który przez okres co najmniej 36 miesięcy zatrudni osobę niepełnosprawną zarejestrowaną w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotna albo poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu, może otrzymać, na wniosek, ze środków Funduszu zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy do wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia.

Wniosek składa się do:

- *Funduszu - w przypadku, gdy pracodawcą jest starosta,*
- *starosty właściwego ze względu na miejsce zarejestrowania osoby niepełnosprawnej jako bezrobotna albo poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu - w pozostałych przypadkach.*

Zwrotu kosztów dokonuje starosta na warunkach i w wysokości określonych umową zawartą z pracodawcą, z tym że zwrotowi nie podlegają koszty poniesione przed dniem zawarcia umowy.

Warunkiem zwrotu kosztów jest uzyskanie, wydanej na wniosek starosty, pozytywnej opinii Państwowej Inspekcji Pracy o przystosowaniu stanowiska pracy do potrzeb wynikających z niepełnosprawności osoby zatrudnionej na tym stanowisku.

Szczegółowe zasady udzielania pomocy zawarte są w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 marca 2011 r. w sprawie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej (Dz.U. z 2011 r. Nr 62, poz. 317).

Wynagrodzenie - dofinansowanie do wynagrodzenia (art. 26 a-c ustawy o rehabilitacji)

Realizator zadania: Biuro PFRON.

Pracodawcy przysługuje ze środków Funduszu miesięczne dofinansowanie do wynagrodzenia pracownika niepełnosprawnego, o ile pracownik ten został ujęty w ewidencji zatrudnionych osób niepełnosprawnych prowadzonej przez Fundusz.

Miesięczne dofinansowanie do wynagrodzenia pracownika niepełnosprawnego do grudnia 2011 r. przysługuje w kwocie:

- 160% najniższego wynagrodzenia - w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności,
- 140% najniższego wynagrodzenia - w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności,
- 60% najniższego wynagrodzenia - w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do lekkiego stopnia niepełnosprawności.

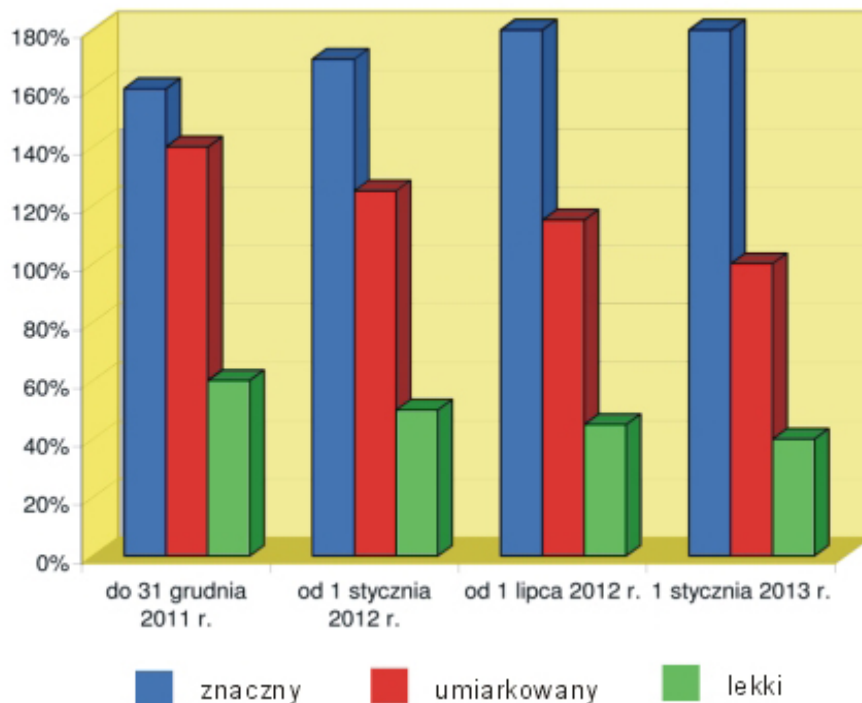

Począwszy od wniosków za styczeń 2012 r. miesięczne dofinansowanie będzie przysługiwać w kwocie:

- 170% najniższego wynagrodzenia - w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności,
- 125% najniższego wynagrodzenia - w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności,
- 50% najniższego wynagrodzenia - w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do lekkiego stopnia niepełnosprawności.

Począwszy od wniosków za lipiec 2012 r. miesięczne dofinansowanie będzie przysługiwać w kwocie:

- 180% najniższego wynagrodzenia - w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności,
- 115% najniższego wynagrodzenia - w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności,
- 45% najniższego wynagrodzenia - w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do lekkiego stopnia niepełnosprawności.

<i>termin wejścia w życie / stopień niepełnosprawności</i>	znaczny	umiarkowany	lekki
do 31 grudnia 2011 r.	160%	140%	60%
od 1 stycznia 2012 r.	170%	125%	50%
od 1 lipca 2012 r.	180%	115%	45%
1 stycznia 2013 r.	180%	100%	40%

Miesięczne dofinansowanie nie przysługuje pracodawcy zatrudniającemu co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy i nieosiągającemu wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wysokości co najmniej 6%.

Powyższe kwoty zwiększa się o 40% najniższego wynagrodzenia w przypadku osób niepełnosprawnych, u których stwierdzono chorobę psychiczną, upośledzenie umysłowe, całościowe zaburzenia rozwojowe lub epilepsję oraz niewidomych.

Kwotę miesięcznego dofinansowania wypłaca Fundusz w wysokości proporcjonalnej do wymiaru czasu pracy pracownika.

Miesięczne dofinansowanie z tytułu zatrudnienia przysługuje na osoby niepełnosprawne, ujęte w ewidencji zatrudnionych osób niepełnosprawnych, prowadzonej przez PFRON.

Miesięczne dofinansowanie nie przysługuje do wynagrodzenia pracownika w części finansowanej ze środków publicznych.

Począwszy od wniosków składanych za marzec 2011 r. miesięczne dofinansowanie nie przysługuje na pracowników zaliczonych do umiarkowanego lub lekkiego stopnia niepełnosprawności, którzy mają ustalone prawo do emerytury.

Szczegółowe informacje na temat dofinansowań do wynagrodzenia osób niepełnosprawnych, jak również akty prawne regulujące ten rodzaj wsparcia pracodawców ze środków finansowych PFRON, dostępne są na witrynie PFRON www.pfron.org.pl, w zakładce Obsługa dofinansowań i refundacji.

Zwrot miesięcznych kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy

(art. 26d ustawy o rehabilitacji)

Realizator zadania: starosta.

Pracodawca, który zatrudnia pracownika niepełnosprawnego, może otrzymać ze środków Funduszu zwrot miesięcznych kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy w zakresie czynności ułatwiających komunikowanie się z otoczeniem, a także czynności niemożliwych lub

trudnych do samodzielnego wykonania przez pracownika niepełnosprawnego na stanowisku pracy.

Wysokość zwrotu stanowi iloczyn kwoty najniższego wynagrodzenia i ilorazu liczby godzin w miesiącu przeznaczonych wyłącznie na pomoc pracownikowi niepełnosprawnemu i miesięcznej liczby godzin pracy pracownika niepełnosprawnego w miesiącu.

Liczba godzin przeznaczonych wyłącznie na pomoc pracownikowi niepełnosprawnemu nie może przekraczać liczby godzin odpowiadającej 20% liczby godzin pracy pracownika w miesiącu.

Zwrotu kosztów dokonuje starosta na warunkach i w wysokości określonych umową zawartą z pracodawcą, z tym że zwrotowi nie podlegają koszty poniesione przez pracodawcę przed dniem podpisania umowy.

Umowy z pracodawcą, którym jest starosta, zawiera Prezes Zarządu Funduszu.

Szczegółowe zasady udzielania pomocy zawarte są w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 marca 2011 r. w sprawie zwrotu dodatkowych kosztów związanych z zatrudnianiem pracowników niepełnosprawnych (Dz.U. z 2011 r. Nr 62, poz. 316).

Refundacja kosztów szkolenia pracowników niepełnosprawnych (art. 41 ustawy o rehabilitacji)

Realizator zadania: starosta.

O częściową refundację kosztów szkolenia pracownika niepełnosprawnego może ubiegać się jego pracodawca.

Zwrotu kosztów – do wysokości 80% (nie więcej jednak niż do wysokości dwukrotnego przeciętnego wynagrodzenia na jedną osobę niepełnosprawną) – dokonuje starosta na warunkach i w wysokości określonych w umowie zawartej z pracodawcą.

Pracodawca, chcąc otrzymać tego rodzaju wsparcie, składa wniosek w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie lub innej jednostce wskazanej przez starostę.

Pracodawca musi jednak pamiętać o tym, że zwrotowi nie podlegają koszty poniesione przez niego przed datą podpisania umowy.

Refundacja udzielana przedsiębiorcom jest przeznaczona na szkolenia specjalistyczne i ogólne.

Refundacja nie może przekroczyć:

- *55% kosztów szkolenia kwalifikujących się do objęcia pomocą w przypadku szkoleń specjalistycznych i 80% kosztów szkolenia kwalifikujących się do objęcia pomocą w przypadku szkoleń ogólnych - w odniesieniu do małych przedsiębiorców,*
- *45% kosztów szkolenia kwalifikujących się do objęcia pomocą w przypadku szkoleń specjalistycznych i 80% kosztów szkolenia kwalifikujących się do objęcia pomocą w przypadku szkoleń ogólnych - w odniesieniu do średnich przedsiębiorców,*
- *35% kosztów szkolenia kwalifikujących się do objęcia pomocą w przypadku szkoleń specjalistycznych i 70% kosztów szkolenia kwalifikujących się do objęcia pomocą w przypadku szkoleń ogólnych - w odniesieniu do dużych przedsiębiorców.*

Jeżeli szkolenie zawiera zarówno elementy szkolenia specjalistycznego, jak i szkolenia ogólnego, które nie mogą zostać wyodrębnione w celu ustalenia wielkości pomocy udzielanej na szkolenia, lub też gdy nie można określić, czy szkolenie ma charakter ogólny czy specjalistyczny, przyjmuje się maksymalną wielkość pomocy w wysokości określonej dla szkoleń specjalistycznych.

Szczegółowe zasady udzielania pomocy zawarte są w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 marca 2009 r. w sprawie warunków i trybu dokonywania refundacji kosztów szkolenia pracowników niepełnosprawnych (Dz.U. z 2009 r. Nr 57, poz. 472).